І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXVIII. Ч. 171. TWO SECTIONS (SECTION 1) ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 9-го ВЕРЕСНЯ (SEPTEMBER) 1961 ЦЕНТІВ 12 CENTS No. 171. VOL. LXVIII.

ПРЕЗИДЕНТ КЕННЕДІ ПЕРЕСТЕРІГАЄ СТАЛЕВУ ПРОМИСЛОВІСТЬ ПРОТИ ЗБІЛЬШУВАННЯ ЦІН

КЕННЕДІ ВИСЛАВ ЛИСТИ ДО 12-ОХ СТАЛЕВИХ КОНЦЕРНІВ, В ЯКИХ ГРОЗИТЬ КОНТРОЛЕЮ ЦІН

Вашингтон. — Президент Кеннеді 7-го вересня вислав листи до 12-ох виконних директорів сталевих фірм, в яких остерігає провідників сталевої промисловости, що збільшення цін на сталь може спричинити те, що уряд буде змушений застосувати гамульці до економіки, що спричинило б затримку в економічному розвиткові, втримування 6 безробіття у високому стані і спиновало б економічний ріст. Ці 12 сталевих компаній, які дістали Президентів лист, продукують коло чотири п'ятих сталі в цій країні. В своїй осторозі - листі Президент повторив свою давнішу заяву, що сталева промисловість зможе мати добрі прибутки і без збільшування цін на сталь, хоч 1-го жовтня ц. р. заробітні платні сталеварів мають автоматично збільшитися. Лист Президента опубліковано майже в тому часі, коли республіканські сенатори збиралися виступити проти своїх демократичних колег за те, що вони критикували сталеварні фірми за пляни збільшити ціну на сталь. Провідник республіканської меншости в Сенаті сен. Еверет Еверетт МекКінлі Дірксен заявив, що лист Президента, — це в дійсності „психологічна контроля цін". В дискусії забрали слово більше як 12 сенаторів. Сенатор - республіканець із Ню Йорку Джекоб К. Джевітс заявив, що він є проти збільшування цін на сталь, подібно як і демократи, але він є проти листа Президента, який тісніше співпрацює з робітничою організацією, як із представниками сталевої промисловости. Сенатор-республіканець із Ютаг Воллес Ф. Беннетт заявив, що уряд повинен звернутися і до робітничих організацій, щоб не домагалися збільшення заробітних платень. Тут треба пригадати, що в давніших своїх зверненнях в справі економіки Президент закликав і робітників не вимагати збільшення заробітків, коли це не є виправдане. Згадував він про це і в теперішньому листі. Збільшення заробітних платень в дні 1-го жовтня ц. р. має відбутись згідно з умовою, яку сталевари підписали після 5-місячного страйку в 1959-му році. Ціни на сталь не збільшувалися від осени 1958-го року, а деякі сталеві продукти в цьому році навіть дещо подешевшали. Покищо сталеві фірми не дали відповіді на листа Президента, який вони дістали 6-го вересня, і який опубліковано в четвер 7-го вересня.

ЗДА викінчують перший у світі атомовий пасажирсько-вантажний корабель

Ню Йорк. — В нюйорській корабельній корпорації викінчується перший вантажний корабель NS Саванаг, який запроєктували Комісія Атомової Енергії і Морська Адміністрація при департаменті торгівлі. Цей корабель перед кінцем цього року має відбути перші проби плавання по океані. Він має ґраційний вигляд, 595.5 стопи завдовжки, може перевозити з повним комфортом 60 пасажирів і залогу в силі 110 моряків, а 9,400 тонн вантажу. Окремі каюти є просторі і мають охолодження. На кораблі є басен до купання і приємні кімнати для відпочинку. На кораблі є атомовий реактор. Зроблені всі заходи до того, щоб той реактор не мав найменших шкідливих впливів на членів залоги і пасажирів.

Ракета „Титан" поцілила в мету з віддалі 6,100 миль

Кейп Канаверал, Флорида. — Летунство повідомило, що далекосяжна ракета „Титан" 6-го вересня перелетіла віддаль 6,100 миль і поцілила в призначену їй ціль. Це вже 28-ий успіх із випробуванням цієї ракети на всіх 38 пробних випусків. Ця ракета, 8 стіп завдовжки, могла б летіти на 10,000 миль, і вже раз перелетіла була віддаль 6,300 миль із Кейп Канаверал в південносхідньому напрямку. Випущена 6-го вересня ракета „Титан" керована була з наземної системи. Інші, модерніші типи цієї ракети, що їх тепер випробовується, будуть керовані за допомогою приладів, що діятимуть за натисненням ґудзика, і скеровуватимуть ракету в те місце, куди вона має впасти.

В попередньому кварталі американці заощадили понад $7 більйонів

Вашингтон. — Федерал Гоум Ловн Бенк Борд повідомив, що американці в попередньому кварталі, це значить від квітня до червня ц. р., заощадили рекордову суму $7,013,000,000 і внаслідок цього загальний стан ощадностей американських громадян при кінці червня ц. р. виносив $326,141,000,000. В кварталі від січня до березня ощадності збільшилися були на також рекордове число, — $6,300,-000,000. Ці дані обіймають ощадності в щадничих банках, ощадностевих бондах, поштових ощадностевих рахунках, і забезпеченевих полісах. Резерви забезпеченевих на життя інституцій і товариств збільшилися в теперішньому кварталі на $1,100,000,000 і виносили при кінці червня ц. р. $97,000,000,000. Кредитові спілки збільшили свої ощадності на $100 тисяч і їх ощадності виносили — $5,200,000,-000.

В АМЕРИЦІ

● Президент Кеннеді заявив, що всі американці повинні тішитися з того, що в численних місцевостях в південних стейтах відбувається мирним способом об'єднання шкіл для дітей білих і негритянських батьків. „Це драматична демонстрація що поступу в поліпшуванні становища американських негрів", — сказав Президент.

● В неділю вечері зачинається жидівський 5722 новий рік, так званий Рош га-Шанаг, який триває аж до вечора в понеділок 11-го вересня. Час молитви закінчиться 20-го вересня святом Йом Кіпур, яке зачнеться вечері 19-го вересня. Президент Кеннеді вислав жидам окремі гратуляції з приводу Нового Року.

● Кубинський диктатор Кастро заклнкає кубинців вчитися англійської мови на те, щоб вони могли розмовляти з „американськими революціонерами", тоді, коли в ЗДА настануть „соціяльні зміни". Кастро рекомендував вчитися не тільки англійської і китайської мов, бо кубинська влада має замало учителів російської мови. СССР вже послала на Кубу 100 вчителів російської мови.

Ваґнер виграв правибори, як кандидат на посадника Ню Йорку

Посадник Роберт Ваґнер

Ню Йорк. — 7-го вересня в місті Ню Йорку відбувалися правибори, в яких вибирали демократичних кандидатів на посадника цього міста та членів міської управи. У правиборах брали участь тільки демократи, які переважаючою більшістю вибрали кандидата на посадника бувшого теперішнього мейора Роберта Ваґнера, який дістав 451,188 голосів, а його демократичний противник стейтовий контролер Артур Левітт — 291,672. Ваґнер кандидував від групи демократів, які називають себе реформованими, бо вони є проти так званих „регулярних" демократів, що мають в руках офіційні партійні організації. Цю групу демократів в Ню Йорку очолюють колишній сенатор Герберт Ліман і пані Ф. Д. Рузвелт. Разом із Ваґнером перемогли і його кандидати на голову міської ради і міського контролера. Перемога реформістів в Ню Йорку матиме вплив на організацію Демократичної партії не тільки в місті, але в цілому стейті Ню Йорку. При виборах перепав впливовий провідник демократів в Ню Йорку Кармайн Де Сапіо, голова повітової організації т. зв. Тамані Голл.

ЗДА мусітимуть випробовувати атомову зброю і в повітрі

Ню Йорк. — Агенції Юнайтед Пресс і Ассошіейтед Пресс зібрали матеріял про те, що ЗДА мусітимуть переводити пробні атомові вибухи також і в повітрі, а не тільки під землею і в лябораторіях. Недавно президент Кеннеді повідомив, що ЗДА ще в цьому місяці почнуть переводити пробні атомові експльозії під землею і в лябораторіях. Провідник республіканської меншости в Сенаті сен. Еверет М. Дірксен заявив, що слова Президента зовсім не виключають того, що ЗДА мусітимуть продовжувати атомові вибухи і в повітрі, щоб випробовувати нову потрібну зброю. Те саме сказав і сенатор-республіканець Джан Шерман Купер, який твердив, що СССР продовжуватиме атомові пробні експльозії, то і ЗДА мусітимуть це саме робити не зважаючи на те, що населення виставлене буде на атомову радіяцію. Сенатор-демократ Алберт Гор, член Сенатської Атомової Комісії, сказав, що найкращою розв'язкою було б те, коли б вдалося винайти певну зброю проти атомових ракет. Сенатор-демократ Генрі Джексон твердив, що СССР переводив пробні атомові експльозії під землею цілий той час, коли від листопада 1958 року були припинені пробні вибухи, і тепер комуністи випробовують нову зброю і в повітрі.

Ґуляят перебрав владу президента Бразилії

Бразилія. — Жово Ґулярт 7-го вересня перебрав уряд президента, склавши присягу перед об'єднаною сесією Конгресу. Кілька годин після заприсяження він наименував на прем'єра федерального посла і колишнього міністра справедливости в уряді президента Варгаса, д-ра Танкреда Невеса. Невес є членом найсильнішої соціял - демократичної партії. Новий президент закликав нарід до „об'єднання, щоб можна було з успіхом повести єдиний бій за наше економічне визволення". Ґулярт 12 днів не міг обняти президентури після того, як 25-го серпня зрезиґнував був президент Жаніо Квадрос. Новий президент сказав, що „немає причини бути песимістом щодо майбутнього народу, який знає, як використовувати свою волю до здійснювання демократії мимо всяких перешкод". Цю сказав члени Конгресу і публіка вітала щирими оплесками. На цій церемонії не були трьох військових міністрів, які давніше були проти інавгурації Ґулярта. Президент пропонував, щоб Конгрес передав народному референдумові вирішити справу зміни конституції, згідно з якою країною керує прем'єр, а не президент.

П'ятий З'їзд Об'єднання кол. Вояків УПА в ЗДА

Дня 2 і 3-го вересня 1961 р. відбувся в Шикаґо П'ятий З'їзд Об'єднання кол. вояків УПА в ЗДА. На З'їзд прибуло 33 делегати та учасники. З'їздом керувала президія, до якої увійшли інж. П. Миколенко - Байда — голова, І. Хома — заст. голови, А. Ґеґега — секретар і представник Канадійського Об'єднання кол. вояків УПА — М. Федак - Смирний. Учасники З'їзду вислухали доповіді д-ра Ярослава З. Пеленського: „Підпілля і партизанські війни в світлі сучасного міжнародного положення". Увечері 2 відбулася Товариська зустріч, на цій вшанував господар З'їзду — станиця в Шикаґо. Гості й учасники зустрічі, яких було понад 90 осіб, провели погідно вечір, на якому мистці Шикаґа — п-і Р. Туранська та пп. Т. Курпіта й В. Гладушка читали свої деклямації і фейлетони. В неділю продовжувано З'їзд до год. 6.30 ввечері. До нової Управи Об'єднання обрано П. Миколенко (голова), Юрія Лопатинського (заступник голови), Степана Ґулу (орг. реф.), Ю. Котляра (реф. сусп. опіки) М. Озимка (фін. реф.) та д-р М. Ріпецького і І. Хому та І. Дмитрика як членів Управи. До Контрольної комісії обрано А. Ґереґу (голова), Т. Гайдука та О. Вігуна (члени); до Товариського суду Ю. Тучу, ієр. С. Левицького та інж. С. Струтинського.

В Шикаґо відбудеться 11-та конвенція Асоціяції Католицьких Студентів „Обнова"

Шикаґо. — В днях 8-10 вересня ц. р., відбудеться тут одинадцята Загальна Конвенція Асоціяції Українських Католицьких Студентів „Обнова", що її очолює тепер Ірина Ісаїв з Філадельфії. В програмі конвенції крім богослужень і концерту на пошану Маркіяна Шашкевича передбачені доповіді д-ра Василя Маркуся на тему „Український католицький студент в новітньому університеті", та Епр. о. Мелетія Соловія на тему „Значення о. Маркіяна Шашкевича для українського відродження в останньому столітті", проф. Трохима Пасічника, який говоритиме про „Літературне життя в Галичині і в Східній Україні в добу Маркіяна Шашкевича" та д-р Юрія Федишина про актуальні завдання „Обнови". Під час конвенції виступить теж із головною промовою Петро Віґантан, президент світового руху католицьких студентів „Пакс Романа".

ЗДА вишколюватимуть французів в орудуванні атомовою зброєю

Вашингтон. — През. Кеннеді звернувся до Конгресу за формальним дозволом у справі вишколювання французької армії в орудуванні різними родами атомової зброї. Президенти де Голь і Кеннеді порозумілись в цій справі за останнього їх бачення в Парижі. Атомова зброя залишиться надалі в руках американських військ, а Франція надалі забороняє переховувати її на французькій території під виключною контролею Америки. Вишколювання французьких військ в користуванні атомовою зброєю стосуватиметься французьких військ, стаціонованих в Західній Німеччині. Воно триватиме кілька місяців. Тому, що Конгрес може роз'їхатись на ферії, то в цій справі буде прийнята приспішеним темпом конгресова резолюція з уповноваженнями для Президента. Водночас повідомлено, що з Америки вислано так звану Бойову ґрупу 101-ої Парашутної дивізії силою 1,884 осіб на маневри НАТО, які відбудуться в днях 15-22 вересня в Туреччині. Другі такі маневри НАТО відбудуться в тому самому часі в північно-західній частині Европи.

ЗДА й СССР відновили знову безконечні розмови про роззброєння

Об'єднані Нації. — На терені Об'єднаних Націй в Ню Йорку відновлено в минулу середу розмови між американським делегатом Джаном МекКлоєм, що є спеціяльним дорадником Президента для справ роззброєння, та совєтським віце - міністром закордонних справ Валеріяном Зоріним, який став найкращим совєтським фахівцем у справах проволікання конференцій роззброєння та зривання їх саме у тому часі, коли західня сторона пред'являє нові сконкретизовані проєкти. Так сталося вже двічі, в Лондоні в 1957 і в Женеві в минулому роках. Розмова в середу тривала 2 години і 35 хвилин, але після неї не видано ніякого повідомлення, а її учасники зберігали повну мовчанку. Її продовження заповіджено на наступний день. Тому, що в останньому часі найголоснішою справою є сторпедування большевиками Женевської атомової конференції, відновлення Совєтами штучних атомових вибухів та пов'язання справи атомових вибухів із загальним і повним міжнародним роззброєнням, то — за газетним твердженням — МекКлой і Зорін говорили про ці актуальні справи.

Америка зволікає з признанням Польщі нової допомоги

Варшава. — Польська преса виявляє поденервування з приводу затяжних переговорів про отримання нової харчової допомоги від Америки. Польща котіла б дістати від Америки з її харчових запасів знову щонайменше стільки, як у минулому році, себто один мільйон тонн харчів. Транспорт минулорічних і попередніх американських харчів і корму для худоби коштував $130 мільйонів. Умова в цій справі стосувалась польської валюти яку польський уряд вплачує на конто ЗДА у Варшаві. Американське долярове конто польської комуністи заморозили. Комуно-польський уряд звернувся до ЗДА з просьбою на підвищення контингенту харчів і корму для худоби та на пролонгату залеглих польських платностей, але в обох справах ЗДА поставились неґативно. Польські керівні кола здають собі справу, що ця справа погіршилась у зв'язку з напруженою міжнародною ситуацією та місцем Польщі в блоку комуністичних країн так званого Варшавського пакту. Самі американські чинники з цим не скривають.

Д-р Мирослав Антонович на відвідинах у ЗДА, матиме гостинний концерт на Союзівці 16-го вересня

Д-р Мирослав Антонович дириґує

Джерзі Сіті. — В середу дня 6 вересня ц. р., редакцію „Свободи" відвідав дириґент широко відомого Візантійського хору в Утрехті в Голляндії і науковий співробітник державного університету в Утрехті в ділянці музикології — д-р Мирослав Антонович. Він прибув до ЗДА, делеґований Утрехтським Університетом для участи у VIII-му Світовому Конгресі Міжнародного Музикологічного Товариства, що відбувається тепер, почавши від 5 вересня ц. р., разом з 27-ою річною Конвенцією Американського Музикологічного Товариства в Ню Йорку та в інших університетських містах ЗДА і триватиме до 12 вересня ц. р. На першій сесії цього конґресу, що проходила в приміщеннях Колюмбійського Університету, і в першому дні тривання Світового Конгресу Міжнародного Товариства Музикологів, д-р Мирослав Антонович виступав із доповіддю до історії европейської музики 15-16 сторіч. Ця доповідь уже надрукована в першому томі Звідомлення із згаданого Конгресу. Очолюваний д-ром Мирославом Антоновичем Візантійський хор складається з голляндців, які виступають в українських козацьких одягах із концертами українських і церковнослов'янських пісень і має в Голляндії славу хору „голляндських козаків". Крім того д-р Мирослав Антонович працює науково, досліджуючи стародавню європейську музику і є видавцем творів Жоскена. В европейських збірниках він друкує теж статті до історії української музики й одна із таких статтей про „Візантійські елементи в антифонах української Церкви" була надрукована 1959 року у збірнику „Кірхен музікалішез Ярбух".

Користаючи із свого короткого побуту в цій країні, д-р Антонович прийняв запрошення та погодився на гостинний концертовий виступ на Союзівці в рамках Вечора пісні і слова, що відбудеться в наступну суботу, 16-го вересня з нагоди великого осіннього фестину, що його тієї суботи влаштує Головна Управа оселі УНСоюзу в Кетскільських горах. У програмі концерту д-р Антонович виконає ряд пісень, композицій і арій. У програмі вечора виступлять крім д-ра Антоновича, ще молода і надійна співачка Надіна Дворакієвська і письменники-фейлетоністи Іван Керницький (Ікер) та Микола Понеділок. Після концерту відбудеться забава, а під час забави традиційний вибір „Міс Союзівки" на 1962-ий рік. Майстром церемоній буде Микола Понеділок.

НЕРУ КАЖЕ, ЩО „ВІЮТЬ ВОЄННІ ВІТРИ"

ХРУЩОВ ПЕРЕКОНАНИЙ, ЩО ОСЯГНЕ СВОЇ ЦІЛІ В НІМЕЧЧИНІ БЕЗ ВІЙНИ

Москва. — Індійський прем'єр Джавагарлал Неру був у похмурому настрою, як вийшов з 2 і пів годинної конференції з Хрущовим за закритими дверми та заявив на пізнішому зібранні індійських дипломатів і гостей в Москві, що „знову віють воєнні вітри". Неру передбачував знищення людського роду в атомовій війні та заявив, що просто не розуміє, як люди можуть думати про війну тоді, коли перед людством є величезні можливості поступу і розвитку. Неру признав, що між ним і Хрущовим була мова про атомові досліди, про Німеччину і Берлін. Неру і ганський президент Ґвамe Нкрумах спільно передали формально Хрущову заклик від Білградської конференції 25-х держав щодо конечности найскоршої зустрічі його, Хрущова з президентом Кеннеді задля мирного полагодження сучасної кризи, але Нкрумах зараз відлетів над Чорне море, де на ферієх перебуває його родина і в нараді Неру з Хрущовим не брав участи. Сам Хрущов, ще перед тією діловою конференцією з індійським прем'єром, на обіді у честь свого індійського гостя запевняв, що СССР не хоче війни і перший її не розпічне, але — мовляв — мусить переводити атомові експерименти і бути напоготові з уваги на „воєнну психозу", плекану в Америці та на воєнні приготування Заходу.

Широко Хрущов виявив свої погляди у поверх чотиригодинному пресовому інтерв'ю з колюмністом „НЙ Таймс" С. Л. Зольцберґером, редактором того щоденника. Зольцберґер зголосив своє бажання перевести інтерв'ю з Хрущовим вже давніше і перебував тепер на ферієх на одному з грецьких островів, коли дали йому знати, що Хрущов готов прийняти його. Та розмова в кабінеті Хрущова на Кремлі, що був колись кабінетом Сталіна, відбулась в минулий вівторок, але оприлюднено її щойно в п'ятницю 8 вересня ц. р. У тій розмові Хрущов, мав рацію і за аргументом суті справи і аргументом сили. Хрущов виявив готовість до нової зустрічі з президентом Кеннеді та віру, що така зустріч може бути дуже корисна, бо — мовляв — у першій зустрічі у Відні він і Кеннеді тільки пізнали свої взаємні погляди, яким залишились вірні, а тепер треба було б шукати способів для вирівнання тих поглядів. Однак Хрущов не подав навіть найменшої познаки, що він готов змінити своє становище, а саме, що мировий договір треба підписати з двома Німеччинами та що Західній Берлін треба перетворити у вільне місто. Він покликався знову на мировий договір Америки з Японією, як ніби на прецедент, який дає „право" Совєтському Союзові односторонним актом розв'язати проблему Німеччини. (З Вашингтону негайно заперечили „логіці Хрущова: мир з Японією не підписала одна Америка, тільки 49 країн, що воювали з Японією, і Японія була з'єднана та мала один, демократично обраний і авторитетний уряд — всього цього немає у випадку Східньої Німеччини). Хрущов не сказав нічого нового. Він заповів відкинення американсько - англійського заклику щодо припинення атмосферичних штучних атомових вибухів, прикриваючись протекстом, що ніби Франція могла б продовжувати свої експерименти з користю для ЗДА і Англії. Він передбачує, загладнення міжнародної ситуації, коли б підписано договір про невтралізацію Ляосу, бо ніби Женевська конференція в цій справі проявила поступ. Заповів, що коли б поправилась міжнародна атмосфера, то він запросив би през. Кеннеді до Москви, де вітали б його „сердечно" і з усіма почестями. Заповів, що хоч Юґославія не належить до блоку комуністичних держав та званого Варшавського пакту, а Фідель Кастро не є комуністом, проте СССР „не поставився би байдуже" до заклику за допомогою від СССР у випадку зататкування тих країн „аґресорами". Хрущов знову відігрів давній совєтський проєкт пакту неагресії між НАТО і блоком Варшавського пакту як також пригадав давній проєкт безатомової смуги в Середній Европі. Він заявив, що СССР не тримає своєї атомової зброї деінде, я тільки на власній території, за винятком Східньої Німеччини, де „може" є „якась" атомова зброя. Хрущов заявив теж, що він „дуже вдоволений" висліднами досліда совєтських учених над протиракетною зброєю. Неру не встиг проти атомових дослідів, що просто немає розмови ... Очевидно, центром розмови була нинішня міжнародна криза довкола справи Берліну. Хрущов — за твердженнями названого американського публіциста — виявив велику певність себе і глибоке переконання, що він осягне мир з двома Німеччинами та зміну статусу в Західньому Берліні з виненням відтіль західніх ґарнізонів — мирним способом. Він твердив, що за свою концепцією є „логіка і справедливість" та що він.

У СВІТІ

● На Сибірі, на північний захід від Іркутська в Байкальського озера, большевики будують біля міста Тратск найбільше у світі штучне озеро, яке має мати 350 миль довжини й 15 миль ширини. Водна електрівня на цьому озері має витворювати енергію 4,500,000 кіловатів. Друга така могутня гідро-електрична станція є в будові над Єнісеєм біля Красноярська.

● Японський генерал Мінору Ґенда, теперішній шеф штабу японського летунства, прихавши до Англії на 5-денні відвідини, сказав, що він, як один із колишніх плянувальників налету на Перл Гарбор 7 грудня 1941 р., не жаліє тієї події і, як військовик, заявляє, що помилкою японського військового командування було те, що таких налетів не переведено багато разів. Через те, мовляв, він не мав стратегічного успіху.

● Р. М. Кумикін, заступник совєтського міністра для справ закордонної торгівлі, був на чолі численної совєтської делегації в комуністичному Китаї від 8 до 26 серпня ц. р. і нараджувався там з керівними комуно-китайськими вождями в справі торговельних взаємин між обома країнами. Нараджуванню була таємниче торгівлі. Американські газети твердять, що китайці знову не дотримали умов з СССР і завинили так багато товарів, що їх мали доставити, що СССР або мусить признати своїм китайським союзникам новий довший речинець на доставлення залеглостей, або дати їм новий великий товаровий кредит — або з свого боку зменшити доставу до Китаю.

● Польський генерал Маріян Спихальський виявив, що головне командування військ країн так званого Варшавського пакту дало доручення всім сателітським країнам посилити свої збройні армії та тримати їх в стані бойової готовости. Тому в Польщі заповідено вже, що не звільнить від військової служби вояків, які мали бути звільнені 20 цього місяця.

● У Південному В'єтнамі за один місяць серпень державна армія вбила в сутичках з комуністичними партизанами 302 комуністів і взяла в полон дальших 357 партизанів. 70 партизанів ранено, а 48 піддалися. Ці цифри свідчать про посилення таємної партизанської війни.

● Генерал - бриґадир Жозеф Мішель, командант ґанського військового з'єднання в міжнародньому війську Об'єднаних Націй в Конґо, призначений на шефа штабу того міжнародного 18,000-го війська, помер внаслідок ран, отриманих в летунській катастрофі в четвер минулого тижня над територією Ґани. Разом з ним згинули або були важко поранені багато інших високих ґанських старшин.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J

Збройння і переговори

Майже щодня можна зустрічати тепер у газетах паралельні вістки: про дипломатичну метушню, наставлену на недалекі нові переговори між Заходом і Совєтами в справі Німеччини та Берліну і — про посилені збройні приготування по цьому і по другому боці залізної завіси. Властиво, ніхто у широкому світі не заперечує потреби переговорів, — навіть найрадикальніший з-посеред західніх лідерів, французький президент де Голь признав на своїй останній пресовій конференції у минулий вівторок, що „альтернативою до переговорів є війна", якої ніхто не хоче. Хрущов раз-у-раз заявляє про свої „миролюбні" цілі і запевняє, що нова серія атомових вибухів в СССР „служить мирові". Західні альянти завжди стояли на становищі, що міжнародні спори треба ладнати мирним шляхом, на базі чартеру Об'єднаних Націй, а індійський прем'єр Неру заявив, що „розпочинати війну було б нелогічно, зле, нерозсудливо і глупо". З'їзд представників 25-ох невтральних країн у Беоґраді активно включився в старання довести до нових східньо - західніх переговорів і делеґував Неру та ґанського президента Ґваме Нкрумаха до Москви, а індонезійського президента Сукарна й президента Малі Модібо Кейту до Вашинґтону, щоб вони „переконали" Хрущова й Кеннеді в потребі „зійтися і говорити".

Але нема найменшого сумніву, що справа не в самій потребі такої нової східньо-західньої конференції, а в площині, на якій вона має відбуватись, та в реальних можливостях порозуміння. Не було також напевно ні одного такого учасника Беоґрадської конференції, який уявляв би собі, що самого факту устійнення нової зустрічі між Хрущовим і Кеннеді буде досить, щоб настав мир. Коли ж у заклику до такої зустрічі Беоґрадська конференція не сказала нічого про базу для переговорів і порозуміння, то тільки тому, що вона здавала собі справу, що такої бази покищо нема. Правда, більшість присутніх у Беоґраді псевдоневтралістів схилялася до становища Хрущова, тобто — визнання двох Німеччин і „закінчення окупаційного стану в Західньому Берліні", але остаточно таки перемогла пересторога збоку згаданого індійського прем'єра, щоб азійсько - африканські молоді країни не вчили західніх держав, яку вони мають вести політику.

І саме тому, що нема ніякої певности, чи можна буде знайти мирне порозуміння з Москвою у справі Німеччини й Берліну, як центральної проблеми в затяжній холодній війні, приспішеною ходою продовжуються перегони у зброєнні. Штаб НАТО рішив збільшити кількість теперішніх неповних дивізій під своєю командою з 21 до 30-ох повних дивізій. ЗДА вислали до Европи 72 суперсонічні бойові літаки й вишлють 18.000 війська для доповнення своєї 7-ої Армії в Західній Німеччині. Західньонімецька армія затримала 40.000 вояків, що мали бути звільнені 1-го жовтня ц. р. Франція відкликала з Африки дві дивізії і має відкликати ще дві, в Америці рішено збільшити стан Армії на 133.000 вояків, до висоти 1.008.000 і швидким темпом здійснюються всі військові проєкти охоплені найвищим військовим бюджетом, що його знає всесвітня історія. Настрій в Конґресі найкраще характеризує факт, що Бюджетова Комісія Палати репрезентантів негайно призначила 30 мільйонів долярів на підземні атомові експерименти, заповіджені Президентом у зв'язку з атомовими експериментами в СССР.

Державні мужі й дипломати метушаться, щоб зберегти у світі бодай такий куций мир, який триває вже 16 років, або, рахуючи від часу комуністичного перевороту в Чехо-Словаччині — 13 років. Цивільні ж керівники військових ресортів та військові штаби дбають за збройне поготівля. Ніколи ще так виразно, як тепер, не виявлялась правда староримської приповідки: коли хочеш миру — готуйся до війни!

Колоніялізм Москви

Одною з найтемніших сторінок у хроніці політичних подій 1961-го року буде конференція голов і представників 25 невтралістичних держав світу, які, з'їхавшись до Беоґраду, щоб „рятувати мир і безпеку світу" та обстоювати право самовизначення колоніяльних народів Азії й Африки, не знайшли можливости виступити на оборону справді поневолених і гноблених колоніяльно народів, що перебувають під чоботом червоної Москви. Ні один з учасників цієї конференції не відважився згадати хоч би словом совєтський колоніялізм, який під сучасну пору є найбільш безоглядною і брутальною формою московського імперіялізму, куди більш жорстокою, як був британський, французький, голляндський, еспанський чи портуґальський колоніялізм протягом останніх сторіч. Цей факт тим більше жалюгідний, що учасники Беоґрадської конференції, починаючи від індонезійського Сукарна і ґанського Нкрумаха, а кінчаючи імператором Етіопії Гайле Селассієм, використовували кожну нагоду, щоб засуджувати „західній колоніялізм" і вимагати „ліквідації колоніяльних порядків і наслідків колоніялізму", що й дало московській „Правді" змогу назвати ту конференцію „судом над колоніялізмом".

Цей характеристичний для сучасної міжнародної дійсности факт, як і, з другого боку, совєтська вимога на перше місце в порядку нарад Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, яка починається 19-го вересня ц. р., поставити справу „боротьби з колоніялізмом і його наслідками", зрушили світову опінію своєю перфідією і починають мобілізувати її для широкої і єдиноможливої протидії очолюваній Москвою „антиколоніялістичній акції". Піднімаються все частіше голоси, щоб кинутий Москвою виклик прийняти і зробити Генеральну Асамблею ОН справді таки тереном суду над колоніялізмом, але в першій мірі над колоніялізмом Москви й Пейпінґу, які поневолили й тримають у рабській залежності десятки народів Европи й Азії і намагаються поширити свою систему на всі країни світу.

Цілий ряд американських провідних часописів виступив з вимогою скористати з Генеральної Асамблеї ОН, щоб, поставивши там справу колоніялізму, затаврувати і звести вніівець безсоромні претенсії Москви відігравати ролю провідного чинника в антиімперіялістичній і антиколоніяльній кампанії. Обґрунтовуючи свою вимогу, ці часописи пригадують, що таке поставлення справи ударило б в найслабше місце системи комуністичного колоніялізму, доказом чого може бути скажена лють Хрущова з приводу проголошення резолюції про Тиждень Поневолених Націй і його ганебна поведінка під час минулорічної Генеральної Асамблеї ОН, коли делеґати Філіппін та Австралії спробували були атакувати совєтський колоніялізм.

Висловлюючи такий імператив для політики ЗДА й інших країн Заходу і пропонуючи, щоб кожна резолюція ОН в справі колоніялізму стосувалася в першій мірі червоного колоніялізму Москви і Пейпінґу, автори цих вимог підкреслюють, що найголовнішою справою в цій акції мусить бути порушення в усій ширині й послідовності справи поневолених Москвою й Пейпінґом народів Европи й Азії, між ними балтійських держав, Мадярщини, України, Польщі, Румунії, Болґарії, Північної Кореї і Тибету. Нюйоркський щоденник „Дейлі Нюз" стверджує, що „безупинне і відважне ставлення справи поневолених народів є найкращою пропаґандивною зброєю, що її мають ЗДА і Захід проти імперії червоного рабства".

Рішучість цих вимог, які вийшли вже із сфери самих тільки суґестій та пропозицій, доводить, що справа поневолених Москвою народів стає імперативом міжнародної політики, як один із найперших і найбільш успішних засобів в боротьбі з імперіялізмом і колоніялізмом Москви.

Л. Лесюченко

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ ТРЕБА ПОДІЛИТИ!

(II)

Здавалося б, американській дипломатії не тяжко було б здерти з Росії цю маску і показати російський націоналізм у всій його оголеній хижості і примітивному шовінізмі! Але ні! Американські експерти надзвичайно старанно охороняють „єдину неподільну" совєтську імперію, зустрічаючи всякі арґументи в користь національного визволення не-російських народів глузуванням, ворожістю, недовір'ям, а найчастіше цілковитим промовчуванням усіх фактів, які свідчать про національно - визвольні рухи в СССР.

Тим часом досить переглянути кілька совєтських газет, щоб знайти там виразні заяви про те, якою має бути політика совєтів щодо національно - визвольних рухів поза СССР, і як вони мають нівелювати й скоряти російському впливові народи всередині його. А коли партія докладає стільки зусиль для нівеляції і підкорення національних рухів — значить, ці рухи існують і вони для компартії небезпечні.

Про це говорили постанови з'їзду світових компартій у грудні в Москві. Про це говорив Хрущов у своїй промові в січні. Про це пишеться в проєкті нової програми компартії СССР тепер.

У своїй промові 25-го січня Хрущов спочатку навів цитату з Леніна в користь національно - визвольних рухів. Хрущов сказав: „Соціялістична революція, зазначив Ленін, не буде тільки й головним чином боротьбою революційних пролетарів у кожній країні проти своєї буржуазії, ні, вона буде боротьбою всіх поневолених імперіялізмом колоній ..." Підкреслюючи, що ця боротьба скерована передусім на національне визволення, Ленін говорив: „... рух більшости населення земної кулі, скерований спочатку на національне визволення, скерований буде проти капіталізму і імперіялізму і, може, відіграє значно більшу революційну ролю, ніж ми чекаємо". („Ізвєстія, 25 січня 1961 р.). —

Після цієї цитати з Леніна, Хрущов переходить до нашого часу і твердить: „Товариші! Новою могутньою силою в боротьбі за мир і соціяльний поступ стали народи, що добились національної незалежности! Це у великій мірі збільшує поступові сили" (розумій — „сили комунізму" — Л. Л.).

Далі Хрущов, згадуючи, очевидно, досвід росіян у поневолюванні не-російських народів і в першу чергу України, заспокоює своїх товаришів: „уже нагромаджено великий досвід застосування теорії марксо - ленінізму в умовах країн і районів, засуджених капіталізмом на вікову відсталість".

Для американських експертів ця частина промови Хрущова чомусь залишилась цілком незрозумілою. Їй не надано ніякого значення. Американські експерти і дипломати звернули увагу тільки на ту частину, де Хрущов говорив про мирне співіснування і можливість перемоги над капіталізмом без війни. Якою ж силою? Хрущов ясно показує, що він свої надії на перемогу покладає на вибухову силу національних рухів.

Американські експерти великого значення надавали розходженням між китайською, ортодоксальною лінією партії і хрущовською, але примудрились проґавити саму суть цих розходжень. А суть ця полягає в тому, що для Мао Тсе-тунґа, вірного сталінця, основною силою перемоги над світом є клясові розходження і міжнародна єдність пролетаріяту. А Хрущов згоден відмовитися від соціяльних перемог зараз, готовий іти на спілку з національною буржуазією в кожній країні — і з її допомогою, її руками завойовувати все нові й нові території. Після перемоги комуністи, звичайно, знищать цю буржуазію, як вони знищили всю ліву буржуазію в Росії, хоч фактично та буржуазія підірвала силу царату і відкрила двері комунізмові, як вони пізніше знищили ліву буржуазію не-російських народів, використавши її наперед для своєї перемоги.

Ту саму лінію ясно зазначено і в проєкті нової програми компартії СССР. Вона складається з двох частин. Перша частина називається „Перехід від капіталізму до комунізму — шлях розвитку людства", а друга частина називається: „Завдання Компартії Сов. Союзу у будівництві соціялістичного суспільства". Тобто, перша частина говорить про зовнішню політику компартії, а друга — про її внутрішню політику.

У першій частині програми є розділ VI-ий, який називається: „Національно - визвольний рух" Спочатку автори програми, звичаєм комуністів, перераховують усі свої злочини проти національно - визвольних рухів, але при цьому приписують їх західнім „імперіялістам", з яких найгірші, звичайно, „імперіялісти" ЗДА. Вони пишуть, що це західні імперіялісти, а не російські, влаштовують „колоніяльні війни, воєнні бльоки, змови, терор, підривну діяльність, економічний тиск, підкуп", щоб тримати під своєю владою новопосталі незалежні країни.

Знову відступаючи від ортодоксального марксизму, нова програма компартії припускає і рекомендує тимчасовий союз комуністів з буржуазією даної країни, доки „вона об'єктивно заінтересована у здійсненні основних завдань антиімперіялістичної і антифеодальної революції" тобто, поки комуністи захоплять владу в країні. „Проте, — читаємо далі в проєкті, — в міру наростання протиріч між трудящими та заможними клясами і загострення клясової боротьби всередині країни, національна буржуазія виявляє дедалі більший нахил до угодівства з імперіялізмом і внутрішньою реакцією". Іншими словами: в міру того, як совєти будуть певніші своєї влади над країною, вони будуть наказувати місцевим комуністам убивати й нищити своїх земляків, які прагнутимуть справжньої національної і політичної незалежности для свого народу.

Павлина Дайк
учителька „Сеньйор Гай Скул"

НАШІ ДІТИ І ЇХ УКРАЇНСЬКА СПАДЩИНА

Низка статтей, друкованих останнім часом у „Свободі" („Питання національного виховання" Лесі Храпливої, „Праця, батьки і діти" М. Драган, „До проблеми виховання української молоді" І. Городецького, „На виховні теми" Надії Галузинської та „Жмут думок на закінчення шкільного року" Ганни Ракочої - Вілинської), а також численні глибоко передумані дописи Стана Шаха та ін. — кинули багато світла на цю життьову для нас проблему. Але так, як то буває з погодою, всі говоримо про це, але малохто з нас береться до діла, щоб конструктивно вдіяти щонебудь в тому напрямі. Відома виховниця Марі Рейсі сказала: „Не так важко змінити свою думку, як достосуватись до неї".

Передусім мусимо здавати собі справу з факту, що на це питання немає однієї відповіді, однієї розв'язки. Може у тих динамічних часах, що їх переживаємо, потрібний зовсім новий підхід до справи, нові напрямні, які могли б дати студійно - дискусійні групи, творені у кожній громаді для розв'язки її специфічних проблем.

Кожна спільнота мусить попрацювати над своїми проблемами, щоб розв'язати їх власними — сподіваємось, демократичними — засобами. Але, поки почнемо вчити наших дітей любити, втішатись та увіковічнювати їхню українську спадщину, треба призадуматися над здоровими принципами розвитку дитини.

Головне наше завдання — виховувати дітей на зрілих, відповідальних людей. Які є підстави для розвитку характеру дитини, що дозволять їй стати вартісним громадянином демократичної спільноти? Що мусимо робити ми, як батьки, щоб дати нашим дітям ці основи?

Головними прикметами зрілої та відповідальної людини є ось такі: 1) певність себе та самовистачальність; 2) зрозуміння себе самого та інших; 3) демократичні вартості та цілі; 4) здібність розв'язувати життьові проблеми; 5) самодисципліна, почуття відповідальности і свободи; 6) конструктивний підхід до життьових змін.

Студіюючи систематично оці головні прикмети, батьки зуміють виховати своїх дітей на вартісних одиниць. Це не значить, що правильні відносини між батьками та дітьми можуть бути побудовані на чисто інтелектуальній базі. Очевидно, ці відносини головно чуттєві. Все ж таки інтелектуальне зрозуміння батьківської ролі є важливим чинником у побудові психічно здорового зв'язку між батьками та дитиною. І тому постає велика потреба створення чогось на взір Виховної Програми для Батьків, з метою поширювати знання загальних концептів та принципів, що так часто знаходять застосування в щоденному житті родини українського походження.

Вивчаючи та обговорюючи ці справи, батьки зможуть поглибити зрозуміння своїх дітей і самих себе, розвинути довір'я до себе як батьків. Батьки є стратеґічною групою нашого дорослого населення, до якої треба знайти дорогу, коли йде про збереження української спадщини.

У демократичній спільноті групове вивчання та дискусії — природні методи розв'язки всяких проблем. В автократії спосіб життя одиниці накидається згори. В демократії цей „модус вівенді" означений одиницями через співучасть у групових процесах та через спільне діяння для добра спільноти. В демократичному світі групи вибирають своїх провідників, свою „владу", і задержують право визначення своїх програм. Ми виходимо із становища, що учасники такої Виховної Програми для Батьків бажають демократичного способу життя для себе й своїх дітей.

Наш концепт громадянина демократії базується на загальному визнанні людської гідности та духової вартости людського життя. Ми віримо в індивідуальність кожної людини та в її окрему вартість. Тому, що у вільній, демократичній спільноті одиницю, як таку, високо оцінюється, ми й змагаємо до повного розвитку її потенціялу, до того, щоб вона вповні використала свій талан. Зі свого боку одиниця повинна прийняти на себе обов'язок причинятися для добра загалу. І дійсно, демократична спільнота побудована на переконанні, що одиниця досягає свого повного розвитку тільки тоді, коли допомагає іншим розвиватися. Підставовою прикметою демократичної спільноти є респект до інших, внаслідок чого людина не бажає бути ані невільником, ані володарем.

В демократичному суспільстві доцінюється індивідуальні, товариські та релігійні різниці. Іншими словами, демократичний устрій вимагає толеранції та пошани до цих різниць. Філософія демократії зокрема, підкреслює духові моральні й етичні вартості. Якщо наші цілі дійсно демократичні, то дійсне наше вдоволення випливає з факту взаємної любови і приязни, з того, що даємо й одержуємо, що співпрацюємо та конкуруємо, що допомагаємо і що нам допомагають.

Демократія високо оцінює свободу. В такому устрої кожна одиниця має повну свободу вибору свого звання, релігії, політичних переконань, подружжя. Віковічна боротьба за те, щоб дозволити одиниці жити згідно з власним уподобанням у межах прав, що їх вона сама допомагає встановляти. Тому в демократичному суспільстві кожна одиниця мусить бути освічена так, щоб її рішення були дійсно інтеліґентно передумані.

Студійно - дискусійні групи дадуть нам спромогу зайнятися кожною цікавою для нас темою. Вивчаючи відповідні матеріяли та переводячи групові дискусії під кермою вишколеного провідника, можна придбати знання та зрозуміння кожної ділянки чи теми. Очевидно, таке знання можна набути й індивідуальними методами, як лекції, реферати та ін. Але індивіду-

(Закінчення на стор. 4-ій)

З НАШИХ БУДНІВ

КРИТИКОМАНІЯ

Ми верталися з котрогось-там „вікенду" і мабуть тільки для того, щоб напсувати собі приємні спомини з гір, розпочали дискусію на політичні теми. Почав її, як звичайно, пан Гіркий, який почував би себе дуже погано і мав би, сказавши правду, змарнований день, якби не переїхався по „тих українцях".

— Ну, скажіть, що ті українці варта? — поставив руба питання п. Гіркий. — Є ж нас всіх за залізною заслоною 45 мільйонів, так чи ні?

В авті всі мовчали, бо вже знали, до чого воно йде, тільки панна Оксана, студентка коледжу, зробила несмілу заввагу, що за офіціяльною совєтською статистикою є в краю 42 мільйони. .

— Лихо бери! Хай буде 42-.. Ну, тепер ви мені скажіть, що це означає: чому за цих 15 років, як ми тут сидимо в Америці, жаден патріот з краю, — чи то письменник, чи науковець, чи який інший сатана — не вибрав свободи? Чому не втік сюди, на Захід, і не заявив явно-славно, що він для того втікає, що не може стерпіти московської комуністичної диктатури в Україні?.. Мали ж таких людей поляки, мадяри, німці, — чому, на милість Божу, ми не маємо? Ми, що називаємо себе найбільш волелюбним, геройським, антикомуністичним народом на світі!

Хтось, здається пан сотник, згадав півголосом, що в нас же були цілі з'єднання Української Повстанської Армії, які зі зброєю в руках пробилися на Захід... Та це ніяк не вдоволило пана Гіркого. Він мав про УПА свою власну опінію, не дуже-то прихильну цій формації. Зрештою, не багато вище він ставив Дивізію „Галичина", і саме на цю тему хотів утяти собі „балак", як тут його перебила панна Оксана.

— Прошу пана, — сказала, я трохи працювала перекладачем і знаю, що не так легко приходиться нашим утікачам подавати себе за українців. Такі люди, очевидно, попадають спершу в руки відповідних органів, де є за перекладачів переважно росіяни або інші наші „приятелі".. Ви можете по сто разів заявляти, що ви українець, а ці панове все одно зроблять із вас „русского"!

— Ніколи в це не повірю! — гарячкувався пан Гіркий. Як хтось справді уважає себе свідомим українським патріотом, то й сто перекладачів не зроблять з нього русского! Біда в тому, що в нас таких свідомих патріотів по той бік немає.

Сталося так, що рівно два тижні після тієї нашої розмови два українські науковці — д-р Михайло Клочко і Микола Середа один по одному вибрали свободу, виразно заманіфестували, що вони українці, і сказали „пречо утікали".

Зустрічаю після того пана Гіркого та й кажу йому:

— Ага, що ви тепер скажете?.. Виходить — все ж таки є свідомі українці за залізною заслоною?

Пан Гіркий подивився на мене майже з погордою і глумливо посміхнувся:

— Ну, знаєте, я не мав вас аж за такого наївного! Ви вірите, що це такі, — справжні українці?..

Отут він мене застрелив! „Формально заткав", — як казали колись у Львові...

Ікер.

СВОБОДА SVOBODA

SUBSCRIPTION RATES:

One year	$ 12.00
Six months	6.25
Three months	3.25

Jersey City & Foreign Rates:

One year	$14.00
Six months	7.50
Three months	4.00

For UNA members monthly 65¢.

ПЕРЕДПЛАТА:

На рік	$12.00
На пів року	6.25
На три місяці	3.25

В Джерзі Ситі і закордоном:

На рік	$14.00
На пів року	7.50
На три місяці	4.00

Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. — За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Д-р Семен Демидчук

75-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЕМІҐРАЦІЇ В АМЕРИЦІ

З доповіді, прочитаної в Літературно-Мистецькому Клюбі в Ню Йорку.

(7)

Це можна сполучити з дальше йдучими цілями, а саме:

5. З поділом всієї української спільности в ЗДА на дві смуги — на східню і західню.

а) Східня: з такими границями й осередками: Бостон — Ню Йорк — Филаделфія — Скрентон — Аллентавн — Боффало аж до Торонта. На цій території є кілька об'єктів, які вже діють, як напр.: Баунд Брук, Союзівка, Стратфорд, Черчс, фармерська оселя Милвил, Н. Дж., така ж оселя ім. Ольжича в Пенсилвенії. Коло них треба створити нові скупчення або запляновувати українські оази. З таких скупчень можна посилати студентів до нашої Високої Школи (високих шкіл) на підставі якогось пляну і т. п.

б) Західня смуга: Питсбурґ — Йонґставн, Клівленд — Дітройт — Шикаґо — Вінніпеґ (у Канаді). Там багато населення і багато свіжого інтелекту, який може обслужити навіть і Норт Дакоту з її українськими фармерськими оселями і подбати про постійний контакт із Західнім побережжям над Тихим океаном.

А околицю Питсбурґу, з осередком угро-русинів, таки треба взяти до спеціяльної уваги, бо занедбання її з нашого боку стане нашим прокляттям в майбутності так, як до деякої міри було в минулому. Тепер є вже серед нас потрібна українська еліта з Карпатської України і їй треба допомогти в її місії. Очевидно, до всього треба підготови.

6. Закріплення, доповнення й контроля над верховною організацією.

Український Конґресовий Комітет, як верховна наша організація, мусить мати запевнене фінансове існування. Треба випрацювати підстави бюджету на постійне. Екзекутива повинна бути складена на засадах солідарности найменше трьох осіб, щоб виключити монополь — диктатуру однієї особи і запевнити розподіл праці між здібними людьми. Я називаю це „колеґіяльною системою", яку я вияснив в канадійській пресі, а окремо переслав рукопис УККА і іншим установам. Треба теж передбачити наслідство чи заступництво в складі Екзекутиви на випадок уступлення чи смерти члена (ів). Це сполучене зі статутовим передбаченням групи кандидатів на виборний уряд, щоб можна рахувати на досвідчене представництво наперед.

Окремо повинно існувати дорадче тіло, складене з сеньйорів нашого громадянства, тобто досвідчених або вислужених старших громадян з певним стажем та зі знанням і віком. Отже Рада Сеньйорів діяла б на лад Американської Асамблеї в Арден Гавс, яка пропонує необов'язково американським конґресменам та Білому Домові передумані на окремих зібраннях пляни. Українська Рада Сеньйорів це було б контролююче тіло настільки, що воно представляло б безпартійну опінію громадянства, а на випадок розбиття чи дезорганізації перебрало б аґенди УККА.

Теж треба подумати про періодичні з'їзди делеґатів УККА і Комітету Українців Канади в таких роках, коли нема з'їздів чи конвенцій тих верховних установ. Такі з'їзди делеґатів заступили б український всеамериканський парлямент для порозуміння, які справи можна наладнувати в ЗДА, а які в Канаді. Вони не мали б ніякої санкції, тільки інтелектуальну виміну думок для одноцільности української ідеї з проміненуванням на цілий вільний світ.

7. Незалежна від того всього потрібна Організація Родин чи Родів Українського Походження для плекання родинно - національної традиції на далеку мету.

Це був би свого роду „Юкрейніен Реджістер", на лад „Совшел Реджістер", але без уваги на мастковий стан. Практична ціль його: Плекати історію родин і пильнувати, щоб нащадків українських імігрантів не записувано як „рашенів" чи „польонів" або інших „гонків", але як потомків українських іміґрантів, все одно, чи вони походили з такої „Росії", як: Київ, Чернігів, Одеса, „Львов" або навіть „Перцмайзел", Унґвар" і „Черновіц".

ЕПІЛОГ

Коли в часі інвазії Галичини російськими військами у 1914 році виникла загроза знищення українського національно - політичного життя в кол. Австрійській Україні, українська спільнота в Америці відповіла скликанням в 1915 році Першого Українського Конґресу з назвою „Український Сойм", який оформив ідею незалежности України. У теперішній добі, з уваги на нестримний похід кремлівського хижака в овечій шкірі, само існування українського народу стає загрожене. Допускаючись фізичного, культурного й релігійного народовбивства на іноплеменниках, під заслоною безбожницького комунізму, Кремль розбудовує імперію московського народу. За статистикою проф. В. Кубійовича 25 відсотків українського народу опинилося поза межами рідного краю. Над цією справою треба нам застановитись на окремій нараді.

Після 25 років, відколи я з Америки, у статтях, висиланих до львівського „Діла" в 1935 р., оформив проєкт скликання Світового Конґресу Українців, ця справа ще за мого життя набирає вигляду здійснення.

Тому, що в Ню Йорку на р. р. 1964-65 запроєктовано всесвітню виставку, було б непростимим промахом з нашого боку не використати цієї нагоди для скликання Світового Конґресу Вільних Українців і Американського Конґресу Поневолених Народів, охоплених американським публічним законом 60-66 з 1959 р. Ціль таких Конґресів очевидна: здобути від Об'єднаних Націй признання, що всі ці народи стали воюючою стороною на такій самій підставі, як міжнародне право признає право „белліґерентс" нападеним державним націям.

Тут мимохіть пригадую передбачення німецького генерала Людендорфа після укладення Версальського договору, що світова війна триватиме сто років, заки прийде загальне замирення. У 1964 році сповниться 50-річчя тієї сторічної війни, отже другу половину треба присвятити на її закінчення, на підставі засади, яка щойно вилонюється, тобто паннаціоналізму в розумінні признання правної особовости і рівнорядности кожної нації.

Щоб закріпити віру в воскресення народу в належній майбутності, треба винести нашу внутрішню постанову: відвалити нагробний камінь дефетизму серед нас самих.

ЛЬВІВ У 1960 РОЦІ

(2)

У „Шляху Перемоги" (Мюнхен) в числах з 23—30 липня і 6 серпня п. Максим Брилинський подав цікавий переклад з польського журналу „Кульней Польсце" про сучасний Львів. Автор репортажу Станіслав Козьол, кол. мешканець Львова; член Управи міста і власник відомої у Львові і передвоєнній Польщі винарні при вул. Домініканській, нині британський громадянин. Нижче передруковуємо цей репортаж.

Театри і кіна.

Театрів є у Львові кілька. Колишній Великий Театр, тепер Державний академічний театр опери і балету, має ім'я І. Франка. В палаті Скарбка міститься Державний Український Драматичний Театр ім. М. Заньковецької.

Російський драматичний театр має залю в давньому Католицькому Домі при вул. Городецькій. Крім цього, є театр „Юного глядача" ім. М. Горького, а як його філія — театр ляльок в залі давньої ремісничої палати при Стрілецькій площі.

Фільгармонія займає колишній будинок при вул. Хоронщизна (тепер Чайківського), а консерваторію перенесено до давньої залі кабарету „Багателя" при вул. Рейтана.

Я був у Великому Театрі на опері. Публіка московська, переважали військо і молодь. Рівень гри і постава видалися мені добрими. Куртина пензля Семірацького збереглася. Квитки дешеві: від 8 до 20 рублів.*)

Кін у Львові більше, ніж було до війни. 38, в тому числі 24 державні і 14 т. зв. професійних спілок. При самій тільки вул. Академічній є 8 кін. Відкрито їх у різних передвоєнних будинках, а навіть вибудовано спеціяльний будинок на кіно при вул. Личаківській (нині Леніна) ім. Я. Галана. Всюди московські програми, характером радше пропаґандивні. Квиток до кіна коштує від 2 до 5 руб.

Вищі школи.

До існуючих перед війною шкіл університетського типу властиво нічого нового не прибуло. По давньому діє університет (тепер ім. Ів. Франка) з 8 тисячами студентів на відділі права, політехніка („Політехнічеській Інститут" з 9 тисячами. У відокремленому від університету медичному інституті студіює біля 3 тис. студентів. Крім цього існують як і раніше інститут ветеринарії і вища рільнича школа, лісова, музична і т. д. Згідно з інформаціями „Інтуриста", у Львові студіює біля 50 тисяч молоді, яку стягається з різних сторін, навіть дуже далеких. Притягальною силою є поважні стипендії, у висоті від 250 до 450 руб. місячно, при чому студент користується з гуртожитків у яких оплата за мешкання і харчі становить 125 руб. На гуртожитки ажито монастирські будинки і будинки приватних шкіл, як Стшалковської, Кістрина і інших.

Парки.

До давніх парків додано новий, улаштований на схилах горбків збоку кол. Стрийського), який має назву „Парк культури", літнім театром („Зелений Театр"), як також з мініятюрною залізничкою, що її обслуговують діти.

За Личаківським парком, там, де був терен цвинтаря москалів, погиблих і померлих під час першої світової війни, закладено нове совєтське кладовище. Вхід на кладовище відкриває імпозантна брамаз двома вічними вогнями.

•

Вже по кількох днях перебування я зорієнтувався, що вістки про могутню розбудову промисловости у Львові, що їх поширювала совєтська пропаґанда і услужливі журналісти з Польщі, тільки у невеликому ступені відповідають дійсності.

В районі кол. грища „Чорних" є фабрика автобусів, річної продукції 1,500 штук. фабрика продукує також рільниче знаряддя, ровери і т. д. В сусідстві є нова фабрика жарівок, правдоподібно найкращих в Совєтах, але у Львові дуже важко дістати жарівку.

На Високому Замку вибудували станцію місцевої телевізії з 124-метровою щоглою.

На Левандівці є нові оселі. Вибудували біля тисячі домів, одно- і дво-кімнатних, що є приватною власністю. Все ж таки, річ в Совєтах звичайна, вулиці без світла, хідників і каналізації.

Умови життя і утримання, ціни.

Під оглядом забезпечення харчами Львів належить до міст першої катеґорії. Менші міста відчувають недостачу навіть таких елементарних продуктів, як сіль, сірники, цукор, а нерідко також хліб, по що люди мусять їхати до Львова, коли отримають перепустку, що є не легкою річчю. Хоч житель Львова може їхати до інших міст тої самої катеґорії (Москва, Ленінград, Київ і т. д.) без формальностей, все таки, якщо хоче поїхати до міст другої і третьої катеґорії, мусить отримати перепустку. Оповідав мені один знайомий, що його старання тривали б 6 місяців. Отже, місто є, властиво, ізольоване від решти терену.

Кошт утримування одної особи становить біля 300 рублів місячно. Старі передвоєнні емерити отримують від 160 до 300 рублів місячно. Пересічні зарібки працівників таких категорій, як учителі, музики, ремісники, становлять від 1,200 до 2,000 руб. місячно. Лікарі, інженери, директори фабрик, професори високих шкіл отримують від 3,000 до 6,000 руб. місячно, ректор університету 12,000 руб. Найнижча платня некваліфікованого робітника становить 350 руб. Для прикладу, які є ціни деяких продуктів: 1 кг. хліба — 2 руб., 1 літр молока — 2 руб., яйце 50 копійок, 1 кг. масла — 26 руб., 1 кг. вепрового товщу — 18 руб., 1 кг. м'яса — 16 до 22 руб., 1 кг. ковбаси — 18 руб., курка — 30 руб., і т. д.

Поляки.

Я не міг дістати точних даних, скільки поляків живе у Львові. Згідно з офіціяльною совєтською статистикою їх повинно бути біля 12 тисяч. Назагал подавали мені біля 25 тисяч. Поляків, котрі мають мішані подружжя, а є їх біля 13 тисяч, зареєстровано як українців. Називали мені також цифру 50 тисяч, з тим узасадненням, що кільканадцять тисяч осіб польської національности прибули з інших сторін, але ці поляки слабо або зовсім не говорять по польськи і звичайно приховують свою польськість.

Львівські костели замкнені і служать як склади і магазини; новіші псуються, засуджені на загладу; кілька, як Домініканів, Бернардинів, є під консерваторською охороною, хоч у них міститься одночасно магазини, наприклад, у Домініканів в підземеллях є військові магазини, а в монастирі влаштували дім для студенток. Тільки три костели є чинні: катедра, св. Марії Магдалини при вул. Л. Сапіги (тепер Сталіна) і св. Антонія при вул. Личаківській

На костели накладено величезні податки, наприклад, катедра платить річно 330 тисяч руб. (в Москві податок виносить тільки 400 рублів).

Під час Богослужб костели переповнені, але найбільше відвідуваний є костел св. М. Магдалени. В катедрі кожної неділі є Богослужба з проповіддю, в якій беруть участь переважно старі поляки і українці, зате молодші віком або ті,, що займають якісь становища, ходять на вечірню Богослужбу до костела св. М. Магдалени.

(Закінчення буде)

*) Від січня 1961 уведено в совєтах нового рубля у відношенні 1 новий рубель за 10 старих.

ЗАКЛИК

У. К. К. А.

1961-ий діловий рік УККА почався, як відомо, з днем 1-го липня 1961 і триватиме до кінця червня 1962 р. Звичайно буває так, що деякі Відділи УККА та їх Збіркові Комісії відкладають інтенсивне проводження збірок для Українського Народного Фонду аж на другу половину ділого року. Це недоцільне, а для Централі УККА в найвищій мірі невигідне.

Тому то Екзекутива УККА, як попереднього, так і цього ділового року, звертається до всіх своїх Відділів та їх Збіркових Комісій із гарячим закликом, щоб вони підготовили весь свій збірковий апарат для проведення надзвичайної ударної кампанії збірок до кампанії збірок Українського Народного Фонду в часі від 15-го вересня до 15-го грудня 1961 р.

Український Народний Фонд є, як відомо, єдиною фінансовою базою Українського Конґресового Комітету Америки до ведення його багатогранної праці для добра свого народу й на славу Америки.

УККА мусить безперервно діяти. Так само без затримок мусить друкувати свої англомовні періодики („Український Квартальник" й „Український Бюлетень") та книжки, а в тому й українські підручники для потреб молоді.

Усе це вимагає від Української Збірноти у ЗДА якнайбільших зусиль, щоб від нікого незалежну працю УККА підтримати, а в нинішніх особливих у світі обставинах її посилити та поширити.

Екзекутива УККА вірить, що цей заклик найде належний відгомін у Відділах і в широких колах українського американського Громадянства.

Український Конґресовий Комітет Америки.

Ню Йорк, 5 вересня 1961.

● Демократичний губернатор Каліфорнії Едмунд Дж. Бравн на зборах демократичного виборчого комітету вперше виступив проти колишнього віце-президента Ричарда М. Ніксона, кажучи, що Ніксон не знає, що робити, і боїться кандидувати на губернатора, щоб не програти виборів. Всі республіканці хочуть, що Ніксон належить до Каліфорнії і там повинен кандидувати, а сам Ніксон гадає, що він має розв'язувати міжнародні і загальнодержавні проблеми.

● 38-річна вдова по сенаторові Джозефові МекКарті вийшла замуж за 53-річного члена Цивільної Аеронавтичної Ради Джозефа Мінетті. Вона повдовіла в 1957-му році. На вінчанні в римокатолицькій церкві були тільки члени найближчої родини і 4-річна дівчинка Тірні МекКарті, яку пок. сенатор був адоптував незадовго до своєї смерти.

---

†

З глибоким сумом сповіщаємо Рідних, Приятелів та Знайомих, що дня 31-го серпня 1961 року, з Волі Всевишнього, відійшла від нас у Вічність, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, Наша Найдорожча

МАМА, БАБЦЯ і ПРАБАБЦЯ

бл. п. Іванна Марія з Наливайків МАЛАНЧУК

проживши 72 роки.

Похорон відбувся в понеділок, 4-го вересня 1961 року у Филаделфії, Па.

Горем прибиті:

ЗЕНОН — син
ЯРОСЛАВ і ОЛЬГА — син і синова
ЯРОСЛАВА і ЯРОСЛАВ ДЗЯДИГА — дочка і зять
ІРИНА, ПЕТРО і ГЕНЬО ЩЕРБА — дочка, зять і внук
ЛЕСЯ, ЮРІЙ і ВІРУСЯ МАЦЬКІВ — внуки і правнучка
НАТАЛКА — дочка з мужем і дітьми на засланні на Сибірі

50-літній ЮВІЛЕЙ Сестер Ч. Св. Василія Великого

710 Fox Chase Road
FOX CHASE MANOR, PHILADELPHIA 11, Pa.

Неділя, 1-го жовтня 1961 р.

10:00 год. ранку — АРХИЄРЕЙСЬКА СЛУЖБА БОЖА, яку відправить Їх Ексцеленція Єпископ ЙОСИП ШМОНДЮК.

2:30 по пол. — БЛАГОСЛОВЕННЯ КАЛЕДЖУ MANOR JUNIOR COLLEGE, під проводом Їх Ексцеленції Єпископа ЙОСИПА ШМОНДЮКА.

4:00 по пол. — БЕНКЕТ
Шкільна Авдиторія.
КВИТКИ на БЕНКЕТ — $15.00 кожний; подружжя — $25.00.
Замовляти поштою до 25-го ВЕРЕСНЯ 1961 року.

Український Музичний Інститут ВІДДІЛ у ПАССЕЙКУ

— оголошує —

ВПИСИ на шкільний рік 1961/62

Початок навчання
ГРИ НА ФОРТЕПІЯНІ
в ПОНЕДІЛОК, 11-го ВЕРЕСНЯ 1961 р.
Зголошення та інформації у
С. ЧЕПАК — тел.: MU 4-3203

СТУДІЯ СОЛЬОСПІВУ проф. Михайла ДУДИ у ФИЛАДЕЛФІЇ

Школення голосів методою „ВЕЛЬКАНТА", теорія та засвоювання репертуару в ориґ. мовах. Зголошення на шкільний рік 1961/62 в пополудневих годинах, в домівці ЗУАДК-у, від вівтірка до п'ятниці включно, — ФИЛАДЕЛФІЯ, 866 7-ма вул. та щоденно телефонічно, під ч. WA 7-5642, від год. 10:30 до 12:30.

РІЧНІ ІСПИТИ — СВІДОЦТВА — УЧНІВСЬКІ ПОПИСИ

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ в НЮ ЙОРКУ

(Висока школа з правом прилюдності, заснована в 1954 р.)

оголошує

ЗАПИСИ СТУДЕНТІВ на осінній семестер 1961-1962

на ВІДДІЛИ:

Економічно-Політичний — I-VIII семестри
Будівельної Інженерії — I-VI семестри
Мистецький — I-ий семестер

Запис триває:
від 1-го до 16-го ВЕРЕСНЯ 1961 р. до 6:00 год. вечора.

Для кожної особи, що бажає набути фахових знань, відкривається можливість записатися на студії без огляду на стать, вік і матеріяльне забезпечення, коли має середню освіту, і задовольняє вимогам для прийняття.

Можна вносити до Стипендійного фонду прохання про допомоги та стипендії.

Навчання буде РАННЄ, ВЕЧІРНЄ і КОРЕСПОНДЕНЦІЙНЕ.

Застерігається право відкривати тільки такі семестри, на які запишеться достатня кількість кандидатів.

Інформації телефоном не уділяється. — Особисті прийоми ЩОДНЯ, від понеділка до суботи включно, від 10:00 рано до 6:00 год. вечора.

Листування надсилати на адресу канцелярії:

(Tel.: EN 2-5175)

UKRAINIAN TECHNICAL INSTITUTE in NEW YORK
160-170 West 82nd Street — NEW YORK 24, N. Y.

Золота осінь — золота нагода культурної розваги і відпочинку!

ПЕРШИЙ І НАЙБІЛЬШИЙ СОЮЗОВИЙ

ОСІННІЙ ФЕСТИН

— відбудеться —

на „Союзівці",

ОСЕЛІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ в Кетскильських горах

в СУБОТУ й НЕДІЛЮ, 16-го і 17-го ВЕРЕСНЯ 1961 року

●

У програмі фестину, крім багатьох фестинових забав і розваг, відбудеться

в суботу, 16-го вересня — в год. 8:00 по вечері,

ПІД ВІЛЬНИМ НЕБОМ

ВЕЧІР ПІСНІ І СЛОВА

з гостинним виступом відомого українського співака з Европи, диригента Візантійського Хору в Голляндії, музиколога і наукового співробітника Державного Університету в Утрехті,

Д-РА МИРОСЛАВА АНТОНОВИЧА,

який прибув до Америки на Міжнародний Конґрес Музикологів,

та

молодої надійної співачки

Надіни Дворанівської

З живим словом виступлять

ПИСЬМЕННИКИ — ГУМОРИСТИ

Микола Понеділок й Іван Керницький (Ікер)

Після концерту ЗАБАВА та

ВИБІР „МІСС СОЮЗІВКИ" на 1962 рік.

Майстром церемонії при виборі „Місс Союзівки" буде МИКОЛА ПОНЕДІЛОК.

До конкурсу можуть ставати українські дівчата у віці від 17 до 25 років. Членство в УНСоюзі є обов'язковою вимогою. „МІСС СОЮЗІВКА", крім відзначень і почестей, має право до безкоштовного однотижневого побуту на Союзівці в найближчому сезоні, а її дві дружки зможуть провести там безкоштовно довільний кінець тижня.

●

Під час дня відбудеться

ВІДБИВАНКОВИЙ ТУРНІР

ЖІНОЧИХ ВІДБИВАНКОВИХ ДРУЖИН з АМЕРИКИ і КАНАДИ.

●

Гості, що бажали б запевнити собі НІЧЛІГИ на СОЮЗІВЦІ впродовж цих днів, повинні зарезервувати собі місце (листом або телефоном) наперед.

ОСІННІЙ ФЕСТИН на СОЮЗІВЦІ дає найкращу нагоду провести час серед чудової природи та насолоджуватись невимовною її осінньою красою. Відсутність звичайного в літні місяці автомобільного руху на шляхах запевняє велику атракційність та приємність уже самої поїздки на СОЮЗІВКУ.

●

ПРИЇЖДЖАЙТЕ УСІ, З БЛИЗЬКА І ДАЛЕКА, НА СОЮЗОВИЙ ОСІННІЙ ФЕСТИН НА СОЮЗІВЦІ! ПОСЛУХАЙТЕ ГОСТИННОГО КОНЦЕРТУ СПІВАКА СВІТОВОЇ СЛАВИ! БУДЬТЕ УЧАСНИКАМИ АБО СВІДКАМИ НАЙБІЛЬШОЇ АТРАКЦІЙНОЇ ТОВАРИСЬКОЇ ІМПРЕЗИ — ВИБОРУ „МІС СОЮЗІВКИ" НА 1962-ий РІК ТА ВЕЛИКОЇ ВІДБИВАНКОВОЇ ЗУСТРІЧІ!

НЕМА ТО ЯК НА „СОЮЗІВЦІ"!

ПОВІДОМЛЕННЯ про РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ УДІЛОВЦІВ Українського Народного Дому в НЮ ЙОРКУ, Інк.

Річні Загальні Збори Уділовців УНДому в Ню Йорку, Інк., які були скликані на день 30-го квітня 1961 р., неділя, год. 2:00 по пол. і на день 17-го червня 1961 р., субота, год. 6:00 веч. — не могли відбутися тому, що не було достатечної кількости репрезентованих уділів, чи то особисто чи через повновласть.

На останніх Зборах, дня 17-го червня 1961 р. оповіщено, що відложені РІЧНІ ЗБОРИ відбудуться

в СУБОТУ, дня 16-го ВЕРЕСНЯ 1961 р. в год. 6:00 вечора

у великій залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ 140 — 2-га Евеню — Ню Йорк, Н. Й.

Дня 11-го травня 1961 р. Рада Директорів нашої Корпорації схвалила поправку до статуту, силою якої число директорів, які мають бути щороку вибрані — зменшено (7) сім на (5) п'ять, що вкінці загальна цифра директорів буде (15) п'ятнадцять, замість (21) двадцять один.

Далі Рада Директорів постановила, щоб усі (5) п'ять кандидатів були номіновані і вибрані з поміж тих уділовців, які будуть присутні на Річних Зборах, і цими, які мають повновласті.

Повновласті, прислані до Дирекції не будуть ужиті до голосування на вибір директорів, тільки до голосування в інших справах, які будуть сказані.

Проситься всіх уділовців прибути на Річні Збори в дні 16-го ВЕРЕСНЯ 1961 року.

ЙОСИП ГІРНЯК, секретар — ЮРІЙ ВОЛИНЕЦЬ мол., президент

Управа Союзу Українських Купців і Підприємців в НЮАРКУ, Н. Дж.

звертається цією дорогою до всіх українських купців і професіоналістів

вступати в члени Товариства.

ЗАЯВИ про прийняття — можна одержати у предсідника Товариства

МИХАЙЛА МАТИЯША
173 Stuyvesant Avenue
Newark, N. J.
ES 3-1688; Off. OR 3-6570

ЗБОРИ

на порядку яких є прийняття нових членів, відбудуться

в середу, 13-го вересня 1961 р.
в год. 8:00 вечером
в домівці „Чорноморської Січі" в Нюарку.

УПРАВА Т-ВА

Українська Студентська Громада в НЮ ЙОРКУ

— влаштовує —

СТУДІЙНІ ДНІ

які відбудуться

30-го вересня і 1-го жовтня 1961 р.
в Lobe Student Center (NYU)
WASHINGTON SQUARE BRANCH, New York.

В СУБОТУ, 30-го ВЕРЕСНЯ 1961 р. год. 9:00 вечора

ВЕЛИКА СТУДЕНТСЬКА ЗАБАВА
в УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДНОМУ ДОМІ
140 2-га Евеню — Ню Йорк.

Спорт

ФУТБОЛЬНІ ЗМАГАННЯ НАШИХ КЛЮБІВ У НЕДІЛЮ 10-ГО ВЕРЕСНЯ

УСК Ню Йорк — Нюарк Порчуґіз, мистецькі змагання т. зв. Інтер Ліґи (Нім. та Амер. Ліґ) на грищі УСК у Коледж Пойнті, о год. 3.00.

„Тризуб", Филаделфія — Ню Йорк С. К., мистецькі змагання Інтер Ліґи на грищі Н ю Й о р к С. К. — Троґґс Нек Стедіюм на Бронксі в Ню Йорку, о год. 3.00.

НАШІ ДІТИ І ЇХ УКРАЇНСЬКА СПАДЩИНА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

альне навчання не дасть тієї користи, що дискусійна метода, при якій кожний учасник групи: 1) може розвивати своє знання через активну участь у групі; 2) вчиться самостійно думати та висловлюватись; 3) має змогу ділитися своїм знанням та досвідом; 4) має нагоду узгіднювати свої погляди — досягаючи порозуміння, акцептуючи різницю поглядів або створюючи новий погляд; 5) здобуває глибший вгляд у свої власні почування, думки та опінії і може краще зрозуміти почування інших.

Групове навчання й дискусії дають можливість інтелектуального, суспільного та психологічного розвитку. Ті, що дійсно бажають духового росту, ті, що хочуть поліпшити своє відношення до інших так у власній родині, як і у спільноті, знайдуть в цих дискусійних групах можливість осягнути цього.

Важливим є, над чим група дискутує, а також, в який спосіб дискусія ведеться. Варта дискусії тема вимагає певного її знання. На якій основі треба будувати розв'язку будь-якої проблеми? Передусім мусимо відповісти на це питання. Щоб знайти факти, учасники дискусійної групи повинні перестудіювати намічені теми, щоб їхні дискусії не стали „збірною несвідомістю". Тому то й групи, що брали б участь в такого роду Батьківській Виховній Програмі, називалися б студійно - дискусійними групами.

Наша віра у вільну спільноту означає, що ми маємо довір'я до людини — до її здібности думати, вивчати та розв'язувати свої проблеми. З черги, створення Батьківської Виховної Програми, базованої на студійно - дискусійних групах під проводом вишколених сил, означає, що ми маємо довір'я до батьків. Воно оперте на переконанні, що більшість батьків хочуть бути добрими й розумними батьками. Далі, воно признає, що більшість з них мали небагато нагод на вишкіл, подуманий на те, щоб допомогти їм здобути краще зрозуміння дитини чи себе самих. Багато з них навіть несвідомі того, що їм треба такого вишколу.

Батьківську Виховну Програму створено на те, щоб дати батькам змогу одержувати знання, за допомогою якого вони знаходитимуть розв'язку неминучих в кожній родині проблем. У висліді такого вишколу, наші батьки й діти будуть глибше зв'язані чуттєво і зможуть правильніше оцінювати багатство своєї, української культури й своїх традицій. Батьківську Виховну Програму подумано для спільноти, яка визнає такі факти: 1) що число батьків постійно збільшується; 2) що відношення між батьками та дітьми змінясться в міру зміни розвоєвих стадій дитини; 3) що завдяки постійним дослідам ми можемо користуватися щораз новим науковим знанням.

Батьки, як сказано вище, є стратегічною групою нашого населення, до якої треба звертатися, коли йде про задержання нашої української спадщини. Як вислід такого переконання, Виховний Комітет Українського Т-ва Професіоналістів у вересні цього року ініціює та спонзорує о-цей Батьківський Виховний Проєкт при українському Інституті з Ню Йорку. Всіх зацікавлених просимо звертатися на адресу:

Pauline Dyke, 12 Centre Ave., Lynbrook, N. Y.

Спільні розгривки Німецької та Американської Футбольних Ліґ

Пропонований і вже довший час широко дискутований плян злуки двох найсильніших ліґ футболу на Сході ЗДА реалізується частинно у випробовуваних в цьому сезоні спільних розграх обидвох ліґ. Десять клюбів Американської Футбольної Ліґи та клюби „Великої Десятки" Німецько - Американської Футб. Ліґи гратимуть в цьому сезоні крім нормальних двох зустрічей кожний з кожним у своїх групах також по одній грі кожний з кожним клюбом між клюбами двох груп.

В Американській Футбольній Лізі змагається „Тризуб" — Филаделфія і ця українська футбольна дружина розіграє 18 змагань, по дві гри, з клюбами своєї Ліґи, а крім цього 10 змагань, по одній зустрічі, з кожним із десяти клюбів німецької „Великої Десятки".

Український Спортовий Клюб Ню Йорк, УСК, знову ж так само відбуде 18 гор. по 2 зустрічі, з кожним противником зі своєї Ліґи та 10 гор. по одній зустрічі, з кожною з десяти дружин Американської Ліґи.

Осінню частину цих міжліґових гор вже вильосувано і зустріч „Тризуба" з УСК-ом має відбутися у Филаделфії вже 1 жовтня ц. р.

(в. с.)

• **Противники Кастра** мають 16-го вересня зібратися в Маямі на Флориді, щоб вибрати екзильний уряд. Цей рух очолює колишній президент Карльос Пріо Сокаррас, якого скинув був Фульхенціо Батіста в 1952-му році.

АМЕРИКАНСЬКІ ВЧИТЕЛЬКИ В ЗАХІДНЬОМУ БЕРЛІНІ

Чотири вчительки із різних міст ЗДА розмовляють з вояками американської військової поліції, що охороняють один із пограничних відтинків в Західньому Берліні.

Аденауер певний, що війни не буде, — Брандт передбачує нові труднощі

Бонн. — Західньо - німецький канцлер Конрад Аденауер заявив, що він переконаний, що війни з приводу Берліну не буде, дармащо діються „турботливі події". Аденауер виявив, що він дістав листа від президента Кеннеді, в якому американський президент запевняє, що готовість до переговорів з Хрущовим не є доказом американської слабости. Також кол. президент Д. Д. Айзенгавер написав листа Аденауерові, що був для цього останнього „подвійно радісною подією". Старий німецький канцлер ствердив, що Хрущов хоче, щоб „цілий світ підпорядкувався його вимогам зі страху перед атомовою війною". Вислід Белградської конференції невтральних був — на думку Аденауера позитивний для Заходу постільки, що та конференція не визнала Східньої Німеччини, але неґативним явищем було те, що багато тамошніх учасників рахувалися з Східньою Німеччиною, як з „реальним фактом" та не заявились одверто за право всіх німців на самовизначення. Водночас західньо - берлінський посадник Віллі Брандт, соціялістичний суперник Аденауера, перестерігав, що треба сподіватися нових великих труднощів від большевиків. Він вказував на кількакратні в останньому часі атаки Совєтів проти свобідного цивільного летунського руху між Західнім Берліном і Західньою Европою і передбачає нову совєтську офензиву на спутання того летунського руху. Парляментарні вибори відбудуться в Західній Німеччині 17 ц. м. Зараз після них приїде до Західнього Берліну спеціяльний амбасадор ЗДА, ген. Луціюс Клей.

ЗДА перестерігають Західню Европу проти підвищування с.-г. мит

Брюссель. — Секретар хліборобства Орвіл Фріман перестеріг Спільний Господарський Ринок шістьох західньо — европейських держав проти підвищування імпортових мит на американські сільсько - господарські продукти, як пшеницю, риж, зерно, молошні продукти, кури, тютюн і деякі овочі. На зібранні Американської торговельної палати в Брюсселі, який є також осідком централі Спільного Господарського Ринку, американський секретар хліборобства натякнув виразно на можливість різкої реакції Америки, якщо митна політика Спільного Господарського Ринку вплинула б на значне зменшення американського сільсько - господарського експорту до Европи. Він звернув увагу, що надзвичайно високий стан американського сільського господарства дозволяє одному фармерському робітникові продукувати харчів для 26 осіб, коли водночас один совєтський колгоспник продукує харчі тільки для шість осіб. Це дає в сумі великі харчові надвишки, якими можна помагати недорозвиненим країнам, але які треба також експортувати до заможніх, але харчево несамовистачальних країн. Тому ЗДА хочуть зберегти свій ринок збуту на терені заможніх країн Спільного Господарського Ринку, з яких особливо Бельгія, але також Італія є найбільшими імпортерами американських сільсько - господарських продуктів. У цій справі поважне завдання має американський амбасадор при Спільному Господарському Ринкові Волтон Баттерворт. До Спільного Господарського Ринку належать Франція, Західня Німеччина, Бельгія, Голляндія, Італія і Люксембург.

Кошти прожитку в Канаді незначно збільшилися

Оттава. — Статистичне бюро повідомляє, що в місяці серпні цього року індекс цін збільшився на 0.1 відсотка в порівнянні з липнем ц. р., і становив 129.1 відсотка. Це перший зріст коштів прожитку від трьох місяців. За основу індексу цін взято пересічні ціни з 1949-го року, коли індекс виносив 100. На зріст коштів прожитку мало вплив подорожчання харчів, газоліни, транспорту, тютюну та алькогольних напоїв. Подешевшали такі товари, як одежа та видатки на опіку над здоров'ям. Видатки на мешкання були без зміни. Видатки на відпочинок та читання зросли в порівнянні з липнем ц. р.

ВІСТІ З КАЛІФОРНІЇ

Школа антикомунізму

Негайна зміна шкільної системи навчання й виховання молоді в дусі американського патріотизму й антикомунізму. ЗДА мусять покинути Об'єднані Нації, якщо їх чартер не буде відповідно змінений. Зірвання дипломатичних стосунків з СССР. Ми не мусимо чекати другого Перл Гарбору. Збройне протиставлення кожній комуністичній агресії. Ембарго на торгівлю з усіма комуністичними країнами. Народи під комуністичною владою чекають свого визволення. Відновлення нуклеарних експериментів. Інвестиґація й очищення державного департаменту у Вашингтоні...

Такий основний виступ усіх промовців, що взяли участь у викладах в „Школі Антикомунізму" протягом першого в історії ЗДА „Антикомуністичного Тижня", проголошеного мейором Лос Анджелесу, а за ним і мейорами інших 41 міста Південної Каліфорнії та підтриманого трьома тисячами різних громадських, релігійних і комерційних лідерів. Приміщенням для цієї тижневої школи служила найбільша спортова площа „Спортова Арена", де кожного дня, а особливо вечора, виступали перед кількатисячною масою народу визначні особистості громадського, політичного, літературного, пресового та мистецького світу, від сенаторів і конґресменів, письменників і коментаторів починаючи і співаками, артистами і церковними діячами кінчаючи. Вже третього дня „Антикомуністичного Тижня" на виклади прибуло понад 20 тисяч осіб, здебільшого молодь, з яких арена змогла вмістити понад 16,000, а решта, як також сотні тисяч жителів Каліфорнії, слідкували за програмою через телевізію. В ці дні навіть найбайдужніші американці Каліфорнії скрізь і всюди тільки й говорили про комунізм, його загрозу та необхідність його поборювати. Цікаві, жваві, нові своїм змістом і відвертістю виклади, емоційність промовців, спонтанне захоплююче реагування кільканадцяти тисяч молодих американців, тон промов і форма викладів—все це робило переконуюче враження про справжню підготовку молоді до великих грядущих подій.

—Іван Овечко